

Uvod

Mogućnost izrade Urbanističkog plana uređenja Cetinka (u dalnjem tekstu: Plan) određena je Zakonom o prostornom uređenju (NN broj 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 89/19), Prostornim planom uređenja Grada Trilja (Službeni glasnik Grada Trilja 01/05, 07/08, 02/13, 06/18, 04/20, 01/21 ispr., 02/21 p.t.), te Odlukom o izradi Urbanističkog plana uređenja „Cetinka“ (Službeni glasnik Grada Trilja 01/20).

Razlog za izradu Plana je urbana preobrazba prostora bivše tvornice Cetinka i kontaktne zone u novi gradski centar određivanjem osnovne namjene i uvjeta korištenja prostora te definiranjem prometne mreže.

Obuhvat Plana određen je Prostornim planom uređenja Grada Trilja.

Plan se izrađuje u mjerilu 1:1000 na topografsko-katastarskom planu.

Izrada Plana uređenja odvija se u sljedećim fazama:

- I. Prethodni radovi
- II. Prijedlog Plana (javna rasprava)
- III. Nacrt Konačnog prijedloga Plana
- IV. Konačni prijedlog Plana
- V. Završna obrada Plana

Izrada Plana temelji se na sljedećim zakonima, propisima i dokumentima prostornog uređenja:

- Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19)
- Prostorni plan uređenja Grada Trilja (Službeni glasnik Grada Trilja 01/05, 07/08, 02/13, 06/18, 04/20, 01/21 ispr., 02/21 p.t.)
- Pravilnik o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (NN 106/98., 39/04, 45/04, ispravak 163/04)
- Ostali zakoni koji svojim odredbama utječu na prostorna ili druga rješenja ili se odnose na namjenu, odnosno funkciju prostora

Postupak provedbe javne rasprave te usvajanja Plana propisan je Zakonom o prostornom uređenju (NN153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19).

1. POLAZIŠTA

1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja „Cetinka“ u prostoru Grada Trilja

1.1.1. Osnovni podaci o stanju u prostoru

Grad Trilj nalazi se u Splitsko-dalmatinskoj županiji, u unutrašnjosti Dalmacije. Sa sjeverne strane graniči s Gradom Sinjem i Općinom Otok, sa zapadne s Općinom Dicmo i Općinom Dugopolje, s južne strane s Gradom Omišem i Općinom Cista Provo, a njegova istočna granica je ujedno državna granica prema BiH.

Grad Trilj je smješten na komunikacijskom smjeru između priobalja i unutrašnjosti Dalmacije, na mjestu najpovoljnijeg prijelaza preko rijeke Cetine neposredno prije njenog kanjonskog korita.

Grad Trilj nalazi se na jugu Sinjskog polja koje obuhvaća 64 km² plodnog tla.

Unutar Grada Trilja formirano je 26 naselja - Bisko, Budimir, Čačvina, Čaporice, Gardun, Grab, Jabuka, Kamensko, Koštute, Krivodol, Ljut, Nova Sela, Podi, Rože, Strizirep, Strmendolac, Tijarica, Trilj, Ugljane, Vedrine, Velić, Vinine, Vojnić Sinjski, Voštane, Vrabači i Vrpolje.

Grad Trilj prema zadnjem popisu stanovništva (2021.g.) ima cca 8182 stanovnika. Građevinska područja naselja Trilj, Koštute i Vedrine čine urbano središte Grada Trilja u kojem živi cca 5000 stanovnika.

Područje obuhvata Plana smješteno je unutar naselja Trilj, na atraktivnoj lokaciji uz Državnu cestu D 60 Brnaze (D1) – Trilj - Cista Provo – Imotski - GP Vinjani Gornji gr.R BiH.

Obuhvat Plana vezan je za prostornu cjelinu bivše tvornice prerade plastičnih masa "Cetinka" ..

Tvornica za preradu plastičnih masa "Cetinka" otvorena je 1958.godine. 1968. godine tvornica „Cetinka“ je proširena i tada je zapošljavala oko 600 radnika. U narednim desetljećima doživjela je bujajući rast proizvodnje i zaposlenost od preko tisuću radnika. Tvornica je prestala s proizvodnjom 2008. godine. Zbog svog položaja i udaljenosti od trenutnog gradskog "centra" te neposredne blizine Muzeja Triljskog kraja te župne crkve sv. Mihovila Arkanđela s grobljem, lokacija bivše tvornice „Cetinka“ ima potencijal postati novim gradskim centrom.

Prostor bivše tvornice Cetinka je napušten i u derutnom stanju, a okolni prostor je uglavnom neizgrađen.

Godine 2018. Grad Trilj je kupio prostor bivše tvornice „Cetinka“ čime su se stvorili preduvjeti za uređenje i preobrazbu tog prostora.

Površina obuhvata Plana iznosi približno 8,9 ha. Obuhvat Plana je nepravilnog oblika, izduženog u smjeru sjeveroistok-jugozapad, na najdužem dijelu dužine cca 420m i širine cca 410m.

Pristup obuhvatu Plana je preko državne ceste D 60. Nerazvrstana cesta (Put Drinića) prolazi sjevernim dijelom obuhvata Plana, u smjeru jugozapad–sjeveroistok.

Veći dio obuhvata Plana nalazi se na prirodno povišenom terenu.

1.1.2. Prostorno razvojne značajke

Područje obuhvata Plana predstavlja površinu bivše tvornice Cetinka i kontaktne zone koje zajedno čine sastavni dio urbane cjeline Grada Trilja.

Unutar obuhvata plana uz dotrajale zgrade bivše tvornice „Cetinka“ nalazi se i nova zgrada dječjeg vrtića, proizvodni pogoni u privatnom vlasništvu (van funkcije) i neuređeni dio prostora koji se dijelom u naravi koristi kao pašnjak.

S obzirom da se nadovezuje na izgrađeni dio urbane cjeline Grada Trilja, prostor obuhvata Plana se treba razvijati kao sastavni dio šire cjeline i povezati se u postojeći prometni sustav i druge postojeće sustave infrastrukture.

1.1.3. Infrastrukturna opremljenost

Cestovni promet

Uz jugozapadni dio obuhvata Plana prolazi cesta D-60, a sa sjeverozapadne strane obuhvata prolazi nerazvrstana cesta, Put Drinića, koja vodi iz središnjeg dijela naselja prema obali Cetine.

Planiranu prometnu mrežu unutar obuhvata Plana treba formirati sa spojem na prometnu mrežu izgrađenog dijela naselja uz jugoistočni dio obuhvata.

Elektroničke komunikacije

Postojeći antenski stup u naselju Trilj pokriva potrebe područja obuhvata Plana za elektroničkom komunikacijskom infrastrukturom za pružanje javne komunikacijske usluge putem elektromagnetskih valova, bez korištenja vodova.

Vodoopskrba

Područje obuhvata Plana je pokriveno vodoopskrbnim sustavom. Planirani cjevovodi vezat će se na vodoopskrbni sustav aglomeracije Trilj.

Odvodnja otpadnih voda

Područje obuhvata Plana je pokriveno sustavom odvodnje.
Budući sustav vezat će se na sustav odvodnje aglomeracije Trilj.

Elektroopskrba

Na području ex tvornice Cetinka nalazi se Kb rasplet 10 kV, koji je trenutno u bez naponskom stanju, te TS 10/0,4 kV Cetinka 1, Cetinka 2, Cetinka 3 koje su devastirane i nisu u funkciji. KB rasplet s pripadajućim TS nisu vlasništvo HEP ODS-a, a mjerene ex tvornice Cetinka je bilo na 10 kV u TS 35/10 kV Trilj.

Područje obuhvata Plana vezano je na elektroenergetski sustav Grada Trilja spojenog na TS 35kV u naselju Trilj. Planirana elektroenergetska mreža na području obuhvata Plana vezati će se na elektroenergetski sustav Grada Trilja.

Plinoopskrba

Na području obuhvata Plana nema izgrađenih plinovodnih sustava.

Kroz područje Grada Trilja planirana je izgradnja magistralnog plinovoda Split-Ploče DN1000/75. Opskrba potrošača na području Grada Trilja predviđena je iz RS Sinj, koja će visokotlačnim plinovodom biti povezana s MRS Dugopolje.

1.1.4. Zaštićene prirodne, kulturno – povijesne cjeline i ambijentalne vrijednosti i posebnosti

Zaštita prirode

Unutar obuhvata Plana nema zaštićenih dijelova prirode.

Područje obuhvata Plana ne nalazi se unutar područja ekološke mreže, ali u blizini se nalaze područja ekološke mreže:

- POP (područje očuvanja značajno za ptice) oznake HR1000029 Cetina
- POVS (područje očuvanja značajno za vrste i staništa) oznake 2001313 Srednji tok Cetine s Hrvatačkim i Sinjskim poljem.

Zaštita kulturnih dobara

Prema ulaznim podacima Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorskog dijela Split, na području obuhvata Plana ne nalaze se evidentirana kulturna dobra.

U neposrednoj blizini područja obuhvata plana nalazi se župska crkva Svetog Mihovila Arkanđela i groblje, kao i pojedinačni arheološki lokaliteti –kopneni poput srednjovjekovnog groblja s rimskim ostacima.

1.1.5. Obveze iz PPUG Trilj

Prostornim planom uređenja Grad Trilja (Službeni glasnik Grada Trilja 01/05, 07/08, 02/13, 06/18, 04/20, 01/21 ispr., 02/21 p.t.) određena je granica obuhvata Plana i osnovna namjena površina unutar područja obuhvata te osnovni uvjeti gradnje i mjere zaštite.

Na kartografskom prikazu 1. *Korištenje i namjena površina*, u mjerilu 1:25000, područje je označeno kao neizgrađeni dio građevinskog područja naselja, a na kartografskom prikazu 4.1 *Građevinska područja naselja – Vojnić, Košute, Trilj, Gardun*, u mjerilu 1:5000, dodatno je označeno izgrađeni i neizgrađeni dio građevinskog područja naselja predviđen za urbanu preobrazbu, za koje je sukladno Zakonu o prostornom uređenju obavezna izrada urbanističkog plana uređenja. Osim toga, na tom prikazu unutar obuhvata je detaljnije razgraničen dio naselja namjenjen predmetnoj zoni.

Na kartografskim prikazima infrastrukturnih sustava označeni su osnovni elementi prometnog, energetskog, vodnogospodarskog sustava te sustava elektroničkih komunikacija na koje će se infrastrukturni sustavi u obuhvatu Plana vezati.

Na kartografskom prikazu 3.1. *Uvjeti korištenja (Područja posebnih uvjeta korištenja)* prikazana su područja zaštite prirode i kulturnih dobara - simbolom su označeni lokaliteti kulturnih dobara u neposrednoj blizini obuhvata Plana – Arheološko nalazište Latinčeve kuće, Arheološko nalazište i crkva sv. Mihovila, te lokacija srednjovjekovnog groblja s rimskim ostacima; kao i područje ekološke mreže u neposrednoj blizini obuhvata Plana. Na kartografskom prikazu 3.2. *Područja posebnih ograničenja u korištenju*, prikazane su zone sanitarne zaštite izvorišta koje ne ulaze u područje obuhvata Plana, a označeno je i područje najvećeg intenziteta potresa od IX° MSK ljestvice kojem obuhvat pripada.

Na kartografskom prikazu 3.3. *Područja primjene posebnih mjera* prikazana su područja na kojima je potrebno provesti neki vid sanacije, a utječu na obuhvat Plana. To se odnosi na pojas oko državne ceste D60 označen kao područje ugroženo bukom s prometnice, koje graniči s obuhvatom Plana. Na ovom kartografskom prikazu označena je granica obuhvata Plana.

Odredbama za provođenje PPUG-a Trilj, čl. 15., definirani su osnovni sadržaji koji se mogu planirati unutar naselja:

"Građevinska područja naselja su površine mješovite (prevladavajuće) namjene u kojima prevladava stambena izgradnja (primarna namjena), te svi sadržaji naselja koji prate stanovanje (sekundarna namjena): javni i društveni, gospodarski (proizvodni, poslovni, ugostiteljsko turistički), športsko-rekreacijski, kao i prometne, zelene površine te komunalni objekti i uređaji. Unutar građevinskog područja naselja planirane su zone športsko-rekreacijskih namjena i postojeća groblja."

U čl.28. definirane su osnovne tipologije gradnje unutar građevinskog područja:

"U građevinskom području naselja mogu se graditi niske, srednje i višestambene građevine.

Niska građevina u smislu ovih odredbi je građevina **stambene ili stambeno poslovne namjene** ukupne građevinske (brutto) površine od najmanje 50 m^2 do najviše 400 m^2 i maksimalne katnosti Po+(S)P+1+Pk (podrum, suteren ili prizemlje, kat i potkrovле), odnosno maksimalne visine 8,7 m, te ne više od tri stambene jedinice. Na građevnoj čestici, uz nisku građevinu mogu se graditi i pomoćne građevine.

Srednja građevina je građevina stambene ili stambeno poslovne namjene sa najviše pet stambenih jedinica i najveće ukupne građevinske (bruto) površine 800 m^2 . Mogu se graditi do maksimalne katnosti Po+(S)P+2+Pk (podrum, suteren ili prizemlje, dva kata i potkrovle), odnosno do maksimalne visine 11,7 m.

Višestambena građevina u smislu ovih odredbi je građevina **stambene namjene** koja unutar svojih gabarita ima šest i više stambenih jedinica **ili stambeno poslovne namjene** koja unutar svojih gabarita ima više od pet stambenih jedinica (primarna namjena) i najmanje jedan poslovni prostor na bilo kojoj etaži (sekundarna namjena). Mogu se graditi do maksimalne katnosti Po+(S)P+3+Pk (podrum, suteren ili prizemlje, tri kata i potkrovle), odnosno do maksimalne visine 14,7 m."

Članak 51. (*Prostorni plan uređenja Grada Trilja*)

...

Unutar površina naselja (mješovita namjena) određuje se uređenje prostora i gradnja građevina:

- *proizvodne namjene – pretežito industrijske i zanatske namjene bez nepovoljnih utjecaja na okoliš;*
- *poslovne namjene (uslužne, trgovačke, komunalno servisne);*
- *ugostiteljsko-turističke namjene.*
-

Građevine iz stavka 1. ovog članka mogu se graditi samo ako svojom veličinom, smještajem u naselju, osiguravanjem potrebnih priključaka na komunalnu i prometnu infrastrukturu omogućuju normalno funkcioniranje planiranog gospodarskog sadržaja bez štetnog utjecaja na okoliš, kao i normalno funkcioniranje života u naselju (buka i sl.).

Najmanja veličina građevne čestice za izgradnju novih gospodarskih građevina je 800 m^2 osim za komunalne građevine.

...

Članak 52. (Prostorni plan uređenja Grada Trilja)

... Za proizvodne, poslovne i manje ugostiteljsko turističke građevine (restorani, zabavni sadržaji i sl. građevine) unutar površina naselja vrijede slijedeći parametri:

- visina građevine maksimalno 12,0 m, ukoliko tehnologija rada ne zahtijeva veću visinu;
- udaljenost građevine od ruba građevne čestice: najmanje $H/2$, ali ne manja od 3,0 m;
- površina građevne čestice ne može biti manja od 800 m², niti veća od 2.000 m²;
- maksimalna izgrađenost građevne čestice oznosi 0,4, a maksimalni koeficijent iskorištenosti može iznositi 1,0;
- najmanje 20 % površine građevinske čestice treba biti uređeno kao parkovno zelenilo;
- na građevnim česticama koje se nalaze uz postojeću stambenu izgradnju mora se prema toj izgradnji osigurati tampon zelenila najmanje širine 5,0 metara;
- građevne čestice za gradnju gospodarskih sadržaja moraju imati osiguran pristup na prometnu površinu najmanje širine kolnika od 5,0 metara;
- parkiranje vozila mora se rješavati na građevnoj čestici prema normativima propisanim u članku 85.

Članak 54. (Prostorni plan uređenja Grada Trilja)

... Građevine unutar **gospodarskih zona proizvodne (I1, I2, I3) i poslovne (K1, K2, K3, K5)** namjene trebaju se graditi prema uvjetima:

- djelatnost koja se u njima obavlja ne smije ugrožavati okoliš;
- građevna čestica za gradnju gospodarskih građevina mora se nalaziti uz sagrađenu prometnu površinu, čiji je kolnik najmanje širine 5,5 metara, ili je za prometnu površinu prethodno izdana lokacijska dozvola;
- veličina građevne čestice ne može biti manja od 1.200 m²;
- širina građevne čestice ne može biti manja od 16,0 m;
- koeficijent izgrađenosti građevne čestice iznosi najviše 0,4;
- visina gospodarskih građevina mora biti u skladu s namjenom i funkcijom građevine te tehnologijom proizvodnog procesa, ali ne više od 15,0 m (osim tehnološki uvjetovanih dijelova građevine, npr. dimnjaci);
- najmanja udaljenost građevine od međa susjednih građevnih čestica iznosi $H/2$, ali ne manje od 3,0 m;
- najmanje 20% površine građevne čestice mora biti hortikultурno uređeno, a uz rub obuhvata zone obvezno je osigurati pojas zaštitnog zelenila minimalne širine 5,0 m;
- do izgradnje sustava odvodnje otpadnih voda obvezna je izgradnja vlastite kanalizacijske mreže s uređajem za pročišćavanje otpadnih voda;
- parkiranje vozila mora se rješavati na građevnoj čestici prema normativima propisanim u članku 85. uz obvezu rješavanja zajedničkih parkirališta u okviru zone.

Članak 55. (Prostorni plan uređenja Grada Trilja)

... **Poslovne zone (K1,K2,K3)** smještati uglavnom na izdvojenim područjima izvan naselja, kao npr. Kamensko-skladišnu zonu u funkciji pograničnog prometa, kamionskog terminala i sl. Uz trgovачke, skladišne i ostale poslovne građevine, mogu se smjestiti i radni pogoni čiste industrije.

U okviru navedenih zona, gdje se to pokaže najpovoljnijim, moguć je smještaj poljoprivrednog centra u svrhu opsluživanja okolnih poljoprivrednih gospodarstava.

U okviru centra su predviđeni servisi za poljoprivrednu mehanizaciju, poljoprivredne i veterinarske apoteke, sjedišta poljoprivredne savjetodavne službe, veterinarske službe, laboratoriji za analize pojedinih proizvoda, otkupne stanice, hladnjače, sortirnice voća i povrća, pakirnice, objekti za preradu i doradu poljoprivrednih proizvoda (uljare, vinarije, mljekare i sl.) a sve ovisno od količine i kakvoće proizvodnje u njihovoj okolini.

Članak 56. (Prostorni plan uređenja Grada Trilja)

...

U okviru predviđenih gospodarskih zona (I1, I2, I3, K1 i K2) moguć je i smještaj proizvodnih i prerađivačkih djelatnosti vezanih za poljoprivredu i stočarstvo (farmi i sl.) prema posebnim ekološkim i tehnološkim zahtjevima, uz osiguranje minimalne udaljenosti od 30 metara od susjednih čestica.

Moguća je realizacija kompleksnih programa gospodarskih zona u kombinaciji s turističko ugostiteljskom namjenom (npr. farma konja, jahanje).

Dozvoljava se rekonstrukcija postojećih stambenih građevina koje su izgrađene u zonama planiranim za gospodarsku namjenu (I1, I2, I3, K1 i K2) prema uvjetima koji vrijede za gradnju građevina stambene namjene u građevinskim područjima naselja.

Prilikom izrade provedbenih dokumenata prostornog uređenja za gospodarske zone (I1, I2, I3, K1, K2, K5) moguće je planirati do 5% površine zone za stambenu (ili mješovitu – pretežito stambenu) namjenu u slučajevima kada se radi o postojećoj stambenoj izgradnji ili o planiranim zgradama za smještaj djelatnika zbog funkcionalno-operativnih razloga planirane namjene. Iz istih je razloga moguće stambenu namjenu planirati i u dijelu građevine osnovne (gospodarske) namjene.

...

Članak 67. (Prostorni plan uređenja Grada Trilja)

...

Predškolske ustanove (dječji vrtići i jaslice)

Gradnju predškolskih ustanova planirati sukladno važećim državnim pedagoškim standardima.

...

Odredbama Prostornog plana uređenja Grada Trilja su također zadani ostali uvjeti gradnje ovisno o tipologiji gradnje (minimalna površina građevne čestice, minimalna širina ulične fronte, maksimalni koeficijenti izgrađenosti i iskorištenosti itd.), na temelju kojih su definirani uvjeti gradnje unutar obuhvata Plana.

1.1.6. Ocjena mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje

Prema podacima iz službenih popisa stanovništva Državnog zavoda za statistiku, broj stanovnika u Trilju u razdoblju 2001.g. - 2011.g. smanjio se za 16%.

Trend pada broja stanovnika usporava, pa se tako prema Izješću o tržištu rada i ljudskim potencijalima u Splitsko-dalmatinskoj županiji, koji je objavila Splitsko-dalmatinska županija 2018.g., u razdoblju od 2014.g. do 2018.g. broj stanovnika smanjio sa cca 8.700 stanovnika, na cca 8.400, što je za 3,7 posto manje. Prema istom izješću, u istom razdoblju povećao se broj zaposlenih sa 970 na 1200 odnosno za 24,6%.

Gradnja građevina u kontaktnoj zoni zaštićenog kulturnog dobra treba se provoditi prema podacima iz prethodnih istraživanja i prema prethodnim uvjetima nadležnih tijela.

S obzirom da je izgrađeni dio naselja Trilj koji se nalazi uz obuhvat Plana pokriven infrastrukturom, obuhvat je moguće priključiti na postojeće infrastrukturne sustave (energetski,vodnogospodarski).

Uvođenjem novih sadržaja ostvariti će se bolji životni uvjeti koja će omogućiti socio-ekonomski i demografski razvoj područja, kroz prostor predviđen za program društveno poticane stanogradnje - POS, te gospodarske i infrastrukturne projekte namijenjene razvoju Grada Trilja u društvenom, socijalnom i kulturnom smislu.

2. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA

2.1. Ciljevi prostornog razvoja gradskog značaja

Osnovni cilj i programsko polazište Plana je revitalizacija grada kroz realizaciju novog gradskog centra. Potrebno je planirati prostor za gradnju i uređenje prostorija za potrebe gradske uprave, sportske dvorane, glazbene škole, prostora za mlade, parka, parkirališta, stambene izgradnje, te drugih poslovnih, trgovačkih i pratećih sadržaja.

2.1.1. Demografski razvoj

Jedan od osnovnih ciljeva izrade Plana je poticanje demografskog razvoja u Gradu Trilju.

Jedan od načina za zadržavanje stanovnika i privlačenje novih je stvaranje kvalitetnog životnog okruženja u skladu s potrebama budućih stanovnika.

Prema posljednjem popisu iz 2011.godine Trilj ima cca 9100 stanovnika, što predstavlja pad broja stanovnika u odnosu na popis stanovništva iz 2001.godine od 16%.

Prosječna starost stanovništva Trilja iznosi 39,4 godine što je bitno povoljnije od prosjeka Hrvatske (41,7) i Splitsko-dalmatinske županije (40,8)

Sukladno Strateškom razvojnom programu Grada Trilja; Poboljšanjem životnih uvjeta i otvaranjem radnih mjeseta zaustaviti će se iseljavanje stanovništva te stvoriti prepostavke za bolju budućnost.“

Strateškim razvojnim programom Grada Trilja, zacrtani su strateški ciljevi:

Strateški cilj 1. – Infrastrukturno opremiti naselja i poboljšati uvjete života

Strateški cilj 2. – Potaknuti razvoj gospodarstva i otvaranje radnih mjeseta

U tom smislu Planom se na području obuhvata predviđaju sadržaji gospodarske, javne i društvene namjene koji će oblikovati centar naselja i omogućiti nove sadržaje, uz mogućnost stambene izgradnje.

2.1.2. Odabir prostorno razvojne strukture

Temeljni cilj Plana je osigurati prostorno-planske prepostavke za razvoj svake pojedine prostorno razvojne cjeline, uskladenima sa prirodnim i kulturnim značajkama prostora, zatečenim stanjem i mogućnostima prostora.

Osnovni ciljevi definirani PPUG-om Trilja, koji utječu na odabir prostorno razvojne strukture, su:

- poštivanje principa održivog korištenja i kriterija zaštite okoliša,
- širenje naselja uvažavajući tradicionalni način gradnje na velikim česticama
- racionalno korištenje infrastrukturnih sustava
- osiguranje prostora i lokacija za infrastrukturne i ostale objekte i sadržaje u skladu s potrebama.

2.1.3. Prometna i komunalna infrastruktura

2.1.3.1. Prometni sustav

Planirani prometni sustav unutar obuhvata Plana potrebno je nadovezati na postojeće prometnice izvan obuhvata Plana.

Također, unutar obuhvata potrebno je osigurati prostor za autobusno stajalište, promet u mirovanju i planirati pješačku prometnu mrežu.

2.1.3.2. Pošta i elektroničke komunikacije

Temeljni cilj je pokriti područje obuhvata elektroničkim komunikacijama, putem vodova i putem elektromagnetskih valova, bez vodova i omogućavanje tako da usluge javnih komunikacija budu dostupne svim korisnicima prostora.

2.1.3.3. Energetika

Elektroopskrba

Područje obuhvata potrebno je vezati na postojeći sustav elektroopskrbe Grada Trilja.

Plinoopskrba

Cilj razvoja energetske infrastrukture je opskrba svih potrošača plinom odnosno izgradnja srednje tlačnih plinovoda i na području obuhvata Plana.

Obnovljivi izvori energije

Cilj je poticanje individualnog i javnog, ekonomski održivog korištenja obnovljivih izvora za opskrbu energijom npr. korištenjem solarnih celija.

2.1.3.4. Vodnogospodarski sustav

Vodoopskrba

Područje obuhvata potrebno je vezati na postojeći vodoopskrbni sustav aglomeracije Trilj koji je u fazi dogradnje.

Sustav odvodnje otpadnih i oborinskih voda

Područje obuhvata potrebno je vezati na postojeći sustav odvodnje otpadnih voda aglomeracije Trilj koji je u fazi rekonstrukcije i dogradnje. Potrebno je također predvidjeti sustav odvodnje oborinskih voda s prethodnim pročišćavanjem.

2.1.4. Očuvanje prostornih posebnosti naselja odnosno dijela naselja

Prilikom definiranja uvjeta gradnje i načina korištenja prostora, posebnu pažnju treba obratiti na očuvanje i zaštitu zaštićenog kulturnog dobra. Isto tako, novom gradnjom (dimenzijama, oblikovanjem) potrebno je uklopiti se u postojeću matricu prevladavajuće stambene izgradnje, uz dodavanje nove vrijednosti prostoru osmišljenim oblikovanjem i suvremenim tumačenjem tradicionalnih tipologija gradnje.

2.2. Ciljevi prostornog uređenja naselja

2.2.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, obilježja izgrađene strukture, vrijednost i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno-povijesnih i ambijentalnih cjelina

Unutar obuhvata Plana cilj je stvoriti novoplanirani visokovrijedan, gradski prostor u kojem su odgojno-obrazovna, gospodarska i javno-društvena funkcija povezani uz istovremenu nužnost uspostave skladnog odnosa prema zatečenom prostoru i krajobrazu, kao i postizanje visoke oblikovne kvalitete koja je bitna za urbani identitet Grada Trilja.

Osnovni cilj i programsko polazište Plana je revitalizacija grada kroz realizaciju novog gradskog centra. Potrebno je planirati prostor za gradnju i uređenje prostorija za potrebe gradske uprave, sportske dvorane, glazbene škole, prostora za mlade, parka, parkirališta, stambene izgradnje, te drugih poslovnih, trgovačkih i pratećih sadržaja.

2.2.2. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture

Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture odvija se kroz:

- rekonstrukciju postojeće i gradnju planirane prometne mreže,
- gradnju planirane infrastrukturne mreže i priključenje na postojeće infrastrukturne sustave Grada Trilja,
- zoniranje funkcija i vrsta građevine unutar dijela naselja s ciljem ravnomernog i kvalitetnog razvoja
- gradnju građevina uz poštivanje zatečenih krajobraznih značajki i vrijednosti prostora.

Cilj Plana je odrediti uvjete izgradnje građevina svih namjena i uređenja pripadajućih građevnih čestica, elemente osnovne ulične mreže, ulica, kolno-pješačkih i pješačkih površina, parkirališta, ostalih javnih i zelenih površina, infrastrukturnih koridora i površina te uvjete komunalnog opremanja uz poduzimanje svih mjera zaštite i unapređenja okoliša.

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

3.1. Program gradnje i uređenja prostora

Program gradnje i uređenja prostora napravljen je na osnovu analize postojećeg stanja i razvojnih mogućnosti te obveza iz Prostornog plana uređenja Grada Trilja.

Unutar obuhvata Plana planira se smještaj građevina i sadržaja javne; društvene ; poslovne, športsko-rekreacijske te stambene namjene, a planira se i uređenje tržnice i javnog parkirališta.

Planira se potpuno prometno i komunalno opremanje prostora obuhvata.

3.2. Osnovna namjena prostora

Površine javnih i drugih namjena razgraničene su i označene bojom i planskim znakom u grafičkom dijelu Plana, kartografski prikaz 1. *Korištenje i namjena površina*, i to:

• Stambena namjena,	S
• Javna i društvena namjena, (upravna – D1) (predškolska – D4)	D
• Gospodarska namjena-proizvodna, (pretežito industrijska–I1), (pretežito zanatska-I2)	I
• Gospodarska namjena-poslovna, (pretežito trgovačka–K2), (komunalno servisna-K3)	K
• Športsko-rekreacijska namjena,	R1
• Zaštitne zelene površine,	Z
• Površine infrastrukturnih sustava, (trafostanica,IS1) (parkiralište/garaža, IS2)	IS
• Prometne površine	

3.3. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu, način korištenja i uređenja površina

Namjena	Površina (ha)	Udio (%)
Stambena namjena S	1,44	16,18
Javna i društvena namjena D - upravna - D1 - predškolska - D4	0,54 0,11 0,43	6,07
Gospodarska namjena-proizvodna -pretežito industrijska - I1 -pretežito zanatska - I2	1,46	16,40
Gospodarska namjena-poslovna -gospodarska namjena-poslovna - K -pretežito trgovacka - K2, -komunalno servisna - K3	0,41 0,44 2,82	41,24 4,61 4,94 31,69
Športsko-rekreacijska namjena R1	0,23	2,58
Zaštitne zelene površine Z	0,32	3,60
Površine infrastrukturnih sustava IS - trafostanica, IS1, - parking/garaža, IS2	0,01 0,17	0,11 1,91
Prometne površine	1,06	11,91
Ukupno	8,90	100,00

3.4. Prometna i ulična mreža

3.4.1. Ulična mreža

Prometna mreža unutar obuhvata Plana prikazana je na kartografskom prikazu 2.1. *Prometna i ulična mreža*.

Prometnice u obuhvatu Plana planirane su s minimalnom širinom kolnika od 5,5 m i minimalno jednostranim nogostupom širine 1,5 m. Eventualno proširenje koridora prometnica neće se smatrati izmjenom ovog Plana.

Prilikom gradnje odnosno rekonstrukcije cesta (prometnih površina) potrebno je obuhvatiti cijelovito rješenje trase sa svom infrastrukturom, javnom rasvjetom i uređenjem pješačkog nogostupa.

Sve prometne površine unutar obuhvata Plana na koje postoji neposredan pristup s građevnih čestica, ili su uvjet za formiranje građevne čestice, moraju se projektirati, graditi i uređivati na način da se omogućuje vođenje komunalne infrastrukture, te moraju biti vezane na sustav javnih prometnica.

Prilaz s građevne čestice na prometnu površinu treba odrediti tako da se ne ugrožava javni promet.

U slučaju kada se građevinska čestica nalazi uz spoj cesta različitog značaja prilaz na česticu obavezno se ostvaruje preko ceste nižeg značaja.

U raskrižjima i na drugim mjestima gdje je predviđen prijelaz preko kolnika za pješake, bicikliste i osobe s poteškoćama u kretanju moraju se ugraditi spušteni rubnjaci

3.4.2. Promet u mirovanju

Unutar građevne čestice pojedine namjene treba osigurati prostor za parkiranje vozila. Gradnja parkirališnih/garažnih mjesta određuje se prema normativu:

Potreban broj parkirališnih ili garažnih mjesta određuje se u odnosu na građevinsku (brutto) površinu (GBP) građevine. U GBP za izračun PM ne uračunava se površina garaže, jednonamjenska skloništa i potpuno ukopani dijelovi podruma čija funkcija ne uključuje duži boravak ljudi.

Namjena	Tip građevine	Potreban broj parkirališnih ili garažnih mjesta (PM)	
Stanovanje	stambene građevine	1 PM/80 m ²	
Ugostiteljstvo i turizam	Restoran, kavana	1 PM/25 m ²	
	Caffe bar, slastičarnica i sl.	1 PM/15 m ²	
	Smještajni objekti iz skupine hotela	1 PM/80 m ² u naselju	
Trgovina i skladišta	Robna kuća, supermarket	1 PM na 25 m ² prodajne površine	
	Skladišta	1 PM na 100 m ²	
	Ostale trgovine	1 PM na 30 m ² prodajne površine	
	Uredi i kancelarije	1 PM na 50 m ²	
Industrija i zanatstvo	Industrijski objekti	1 PM na 100 m ²	
	Zanatski objekti	1 PM na 50 m ²	
	Auto servis	1 PM na 25 m ²	
Kultura, odgoj i obrazovanje	Dječji vrtići i jaslice	1 PM/80 m ²	
Komunalni i prometni sadržaji	Tržnice	1 PM/50 m ² površine	
	Tehničko-tehnološke građevine	1 PM/100 m ²	minimalno 1PM
Šport i rekreacija	Športske građevine zatvorene i otvorene, bez gledališta	1 PM/250 m ² površine	
	Športske građevine i igrališta s gledalištem	1 PM/100 m ²	

Unutar obuhvata Plana parkirališna mjesta za prostorne cjeline u javnom korištenju osiguravaju se na javnom parkiralištu.

Na parkiralištima je potrebno predvidjeti odgovarajući broj parking mjesta za osobe s invaliditetom ili slabe pokretljivosti sukladno važećem Pravilniku o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivosti.

Parkirališta u javnom korištenju

Unutar obuhvata Plana planirana je površina namjene IS2 za smještaj javnog parkirališta/garaže.

3.5. Komunalna i ostala infrastrukturna mreža

3.5.1. Pošta i elektroničke komunikacije

Elektronička komunikacijska mreža unutar obuhvata Plana prikazana je na kartografskom prikazu 2.2. *Telekomunikacijska mreža i energetski sustav*.

Planiranje, gradnja, održavanje, razvoj i korištenje elektroničke komunikacijske infrastrukture od interesa je za Republiku Hrvatsku. Planiranje elektroničke komunikacijske infrastrukture mora biti usklađeno s važećim propisima:

- Zakon o elektroničkim komunikacijama
- Pravilnik o tehničkim uvjetima za kabelsku kanalizaciju
- Pravilnik o načinu i uvjetima određivanja zone elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme, zaštitne zone i radijskog koridora te obveze investitora radova ili građevine
- Pravilnik o svjetlovodnim distribucijskim mrežama

Elektronička komunikacijska infrastruktura za pružanje javnih komunikacijskih usluga može biti planirana:

- putem elektroničkih komunikacijskih vodova
- putem elektromagnetskih valova, bez korištenja vodova.

Unutar obuhvata Plana prikazane su trase elektroničke komunikacijske infrastrukture za postavljanje nepokretne zemaljske mreže.

Svaka građevina u obuhvatu Plana treba imati osiguran priključak na mrežu elektroničkih komunikacija.

Planom definiran položaj elektroničke komunikacijske infrastrukture, određen je načelno ali omogućuje uređenje odnosno izgradnju istih u okviru sadržaja koji upotpunjaju javni standard naselja.

Prilikom izgradnje mreže elektroničkih komunikacija potrebno je, kad je god to moguće, koristiti postojeće infrastrukturne koridore i težiti njihovom objedinjavanju s ciljem zaštite i očuvanja prostora i sprječavanje zauzimanja prostora za ovu namjenu.

Elektronička komunikacijska infrastruktura i povezana oprema moraju se planirati u skladu s važećim propisima.

Prilikom planiranja nove elektroničke komunikacijske infrastrukture za pružanje javnih komunikacijskih usluga putem elektroničkih komunikacijskih vodova primjenjuju se sljedeća načela:

- elektroničke komunikacijske vodove treba u pravilu izvoditi podzemno u zoni pješačkih staza ili zelenih površina,

- pri paralelnom vođenju EKI s ostalim infrastrukturnim instalacijama (integrirana infrastruktura) udaljenost između pojedinih infrastruktura određuju se dogovorno između investitora pojedinih infrastruktura.

Izgradnja novih građevina i postavljanje novih vodova sustava električnih komunikacija vršit će se u skladu s podrobnijom projektnom dokumentacijom i posebnim uvjetima nadležne pravne osobe s javnim ovlastima.

Omogućava se postava eventualno potrebnih građevina (male zgrade, vanjski kabinet-ormarić za smještaj telekomunikacijske opreme) za uvođenje novih tehnologija odnosno operatora ili rekonfiguraciju mreže.

Prema PPUG-u Trilja, postojeći antenski stup u naselju Trilj pokriva potrebe područja obuhvata Plana za električnom komunikacijskom infrastrukturom za pružanje javne komunikacijske usluge putem elektromagnetskih valova, bez korištenja vodova.

Po potrebi, novu električnu komunikacijsku infrastrukturu za pružanje javne komunikacijske usluge putem elektromagnetskih valova, bez korištenja vodova, moguće je planirati postavom osnovnih postaja i njihovih antenskih sustava na antenskim prihvatima na izgrađenim građevinama, bez detaljnog definiranja (točkastog označavanja) lokacija u Planu, vodeći računa o mogućnosti pokrivanja područja radijskim signalom koji će se emitirati antenskim sustavima smještenim na te antenske prihvate uz načelo zajedničkog korištenja od strane svih operatora gdje god je to moguće.

Vodoopskrba

Postojeća i planirana vodopskrbna mreža prikazana je na kartografskom prikazu 2.3. *Vodnogospodarski sustav*.

Područje obuhvata Plana pokriveno je vodoopskrbnim sustavom. Vodoopskrbna mreža unutar obuhvata Plana veže se na javni vodoopskrbni sustav Grada Trilja. Svaka građevina u obuhvatu Plana mora imati osiguran priključak na vodoopskrbni sustav.

Vodoopskrbna mreža sa svim pratećim elementima u pravilu se izvodi kroz prometnice. Nije dozvoljeno projektiranje i građenje vodoopskrbne mreže na način kojim bi se štetilo građenju građevina na građevnim česticama (dijagonalno i sl.) kako bi se spriječilo eventualno naknadno izmještanje uvjetovano gradnjom planirane građevine.

Lokalna vodovodna mreža ukapa se najmanje 80 cm ispod površine tla i izvodi sa minimalnim profilom Ø 100 – 160 mm, a prema uvjetima nadležnog komunalnog poduzeća.

Vodoopskrbne cijevi polažu se na koti višoj od kote kanalizacije. Brzine, odnosno gubici tlaka u sustavu, kao i svi drugi elementi građenja moraju se izvoditi u skladu sa pravilima struke, važećim normama i uvjetima nadležne službe koja upravlja vodovodom.

Sve građevine na vodoopskrbnom sustavu projektiraju se i izvode sukladno posebnim propisima i uvjetima kojima su regulirane.

Izgradnji novih građevina može se pristupiti tek po osiguravanju adekvatne vodoopskrbe predmetnog područja, a što će se utvrditi sa nadležnim javnim isporučiteljem usluga javne vodoopskrbe.

Radi ostvarivanja protupožarne sigurnosti unutar obuhvata Plana u koridor planiranih prometnica mora se izvesti mreža protupožarnih hidranata uz javne prometnice prema važećem Pravilniku o hidrantskoj mreži za gašenje požara. Najveća međuudaljenost protupožarnih hidranata iznosi 100 m, a najmanji presjek dovodne priključne cijevi iznosi 100(80) mm.

Proračun potrebne količine vode

Namjena prostora	Planirani broj stanovnika	Pretpostavljena dnevna potrošnja vode po osobi	Ukupna dnevna potrošnja (l)
stambena	150	225 l/dan	33 750 (34m ³)
javne ustanove	100	225 l/dan	22 500 (23m ³)
komunalne potrebe	60	225 l/dan	13 500 (14m ³)

3.5.3. Odvodnja

Planirana mreža dovodnje otpadnih voda prikazana je na kartografskom prikazu 2.3. *Vodnogospodarski sustav*.

Na području obuhvata Plana djelomično je izgrađen sustav javne odvodnje. Budući sustav vezat će se na sustav odvodnje aglomeracije Trilj.

Uredaj za pročišćavanje otpadnih voda kanalizacijskog sustava Trilj je izgrađen, a ukupni planirani kapacitet iznosi 6000 ES. Odvodni sustav riješen je kao razdjelni. Otpadne vode na uredaj dotječu gravitacijski i pročišćene se gravitacijski ispuštaju u rijeku Cetinu.

Sve nove građevine sustava odvodnje moraju se graditi kao razdjelni sustav.

Kanalizacija se u pravilu izvodi kroz prometnice, odnosno priključni spojevi građevina kroz pristupne puteve.

Sve građevine na kanalizacijskoj mreži izvode se sukladno propisima kojima je regulirano projektiranje i izgradnja ovih građevina.

Nije dozvoljeno projektiranje i građenje kolektora i ostalih građevina u sustavu ukupne kanalizacijske mreže kojom bi se nepotrebno ulazilo na prostore građevina unutar drugih građevnih parcela, odnosno prostore namijenjene drugim građevinama, radi sprječavanja eventualnih naknadnih izmještanja uvjetovanih gradnjom tih građevina. Upuštanje otpadnih voda u sustav javne kanalizacije uvjetuje se njihovom predobradom na razini kućne otpadne vode (pročišćavanje od ulja i masti, kiselina, lužina i opasnih tekućina).

Priklučenje na sustav javne kanalizacije izvodi se putem revizijskih i priključnih okana, najmanje dubine 1,0 m od gornje površine cijevi.

Oborinske vode sakupljaju se u sustav oborinske kanalizacije i upuštaju u najbliži recipijent. Oborinske vode s prometnica, parkirališta i manipulativnih površina moraju se prethodno pročistiti u separatoru ulja i masti.

3.5.4. Uređenje voda i zaštita vodnog režima

U rubom dijelu obuhvata zahvata (sjeverozapadno), sjemšten je odvodni kanal područja Novo Naselje (na k.č. 3080/2, 3080/3) Zaštita od štetnog djelovanja povremenih bujičnih vodotoka i oborinskih odvodnih kanala, kada može doći do plavljenja, ispiranja, podrivanja ili odronjavanja zemljišta i drugih sličnih štetnih pojava, te posredno do ugrožavanja života i zdravlja ljudi i njihove imovine, te poremećaja u vodnom režimu, će se provoditi izgradnjom zaštitnih i regulacijskih vodnih građevina, odnosno tehničkim i gospodarskim održavanjem vodotoka, vodnog dobra i regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina, koje se provodi prema programu uređenja vodotoka i drugih voda u okviru Plana upravljanja vodama.

U svrhu tehničkog održavanja, te radova građenja, uz bujični vodotok Pandol treba osigurati zaštitini pojas (u obliku travnate zelene površine, šetnice i sl.) minimalne širine od 3,0 m od gornjeg ruba reguliranog korita, odnosno ruba Čestice javnog vodnog dobra.

U zaštitnom pojasu zabranjena je svaka gradnja i druge radnje kojima se može onemogućiti izgradnja i održavanje vodnih građevina, na bilo koji način umanjiti protočnost korita i pogoršati vodni režim, te povećati stupanj ugroženosti od štetnog djelovanja vodotoka.

Svaki vlasnik, odnosno korisnik građevine ili građevne čestice smještene uz korito vodotoka ili česticu 'javno vodno dobro' dužan je omogućiti nesmetano izvršavanje radova na čišćenju i održavanju korita vodotoka, ne smije izgadnjom predmetne građevine ili njenim spajanjem na komunalnu infrastrukturu umanjiti propusnu moć vodotoka, niti uzrokovati eroziju u istom, te za vrijeme izvođenja radova ne smije niti privremeno odlagati bilo kakve materijale u koritu vodotoka.

Postojeća ne regulirana korita povremenih bujičnih vodotoka potrebno je regulacijskim radovima povezati i urediti na način da se u kontinuitetu sprovedu oborinske i druge površinske vode a sve u skladu s vodopravnim uvjetima i ostalim aktima i planovima predviđenim Zakonom o vodama.

U Iznimnim slučajevima, u svrhu osiguranja i formiranja što kvalitetnijeg prometnog koridora ne isključuje se regulacija ili izmještanje vodotoka u obliku odgovarajuće otvorene ili natkrivene armirano-betonske kinete (min. propusne moći 100.god velika voda) na način koji će omogućiti njeno što jednostavnije održavanje i čišćenje (natkrivanje izvesti pomicnim armirano-betonskim pločama duž što više dionica i sa što više revizijskih okana).

Površine iznad natkrivenog korita bujice u pravilu ne služe za izgradnju građevna privatne ili javne namjene. Bilo koji oblik korištenja površine iznad natkrivenog korita bujice, odnosno na javnom vodnom dobru treba biti usklađen s odrednicama propisanim Zakonom o vodama, projektima i planovima Hrvatskih voda, stanju i nosivosti kinete bujice itd.

Na mjestima gdje trasa prometnice poprečno prelazi preko bujičnih vodotoka i odvodnih kanala predvidjeti mostove ili propuste takvih dimenzija koje će nesmetano propustiti mjerodavne protoke. Ukoliko je potrebno predvidjeti i rekonstrukciju postojećih propusta

zbog male propusne moći ili dotrajalosti. Također treba predvidjeti oblaganje uljeva i izljeva novoprojektiranih ili rekonstruiranih propusta u dužini min. 3,0 m, odnosno izraditi tehničko rješenje eventualnog upuštanja 'čistih' oborinskih voda u korita vodotoka kojim će se osigurati zaštita korita od erozije i neometan protok vodotoka. Daljnje upuštanje investitor treba usuglasiti sa stručnim službama Hrvatskih voda.

Polaganje građevina linijske infrastrukture (kanalizacija, vodovod, električni i telekomunikacijski i dr.) zajedno sa svim okнима i ostalim pratećim građevinama uzdužno unutar korita vodotoka, odnosno čestice javnog vodnog dobra nije dopušteno. Vođenje trase paralelno s reguliranim koritom vodotoka izvesti na minimalnoj udaljenosti kojom će se osigurati staticka i hidraulička stabilnost reguliranog korita, te nesmetano održavanje ili buduća rekonstrukcija korita. Kod nereguliranih korita, udajenost treba biti minimalno 3,0 m od gornjeg ruba korita, odnosno ruba čestice javnog vodnog dobra zbog osiguranja inundacijskog pojasa za buduću regulaciju. U samo određenim slučajevima udaljenost polaganja se može smanjiti, što se treba utvrditi posebnim vodopravnim uvjetima za svaku građevinu posebno.

3.5.5. Elektroopskrba

Elektroenergetska mreža unutar obuhvata Plana prikazana je na kartografskom prikazu 2.2. *Elektroničke komunikacije i energetski sustav*.

Planirana elektroenergetska mreža na području obuhvata Plana vezat će se na elektroenergetski sustav Grada Trilja.

Za napajanje električnom energijom područja obuhvata Plana potrebno je izgraditi sljedeće:

1. trafostanice 10(20)/0,4kV
2. KB 0,4 kV rasplet
3. javnu rasvjetu.

Ukoliko se ukaže potreba za gradnjom dodatnih trafostanica, navedene se mogu graditi unutar svih namjena. Planirane transformatorske stanice gradit će se kao samostojeće građevine. Građevna čestica predviđena za trafostanice 10-20/0,4 kV mora biti minimalno 7x6 m, bez dodatnih ograničenja u smislu udaljenosti od prometnica i granica čestice. Za trafostanice 10(20)/0,4 kV nije potrebno na građevnoj čestici osigurati parkirališna mjesta. Treba predvidjeti pristupni put trafostanicama kako bi u svako doba dana bio omogućen prilaz kamionskom vozilu s ugrađenom dizalicom za dopremu energetskog transformatora i pripadajuće opreme.

Planom se omogućuje izgradnja trafostanica 10(20)/0,4 kV i unutar predjela koje planom nisu predviđene za izgradnju (zelene površine i sl.) uz uvjete poštivanja posebnih propisa i prema uvjetima nadležnih tijela.

Kod planiranja gradnje novih građevina potrebno je voditi računa o trasi kabliranog podzemnog voda 10/20 kV te poštivati njegov zaštitni koridor:

Podzemni kabeli	Postojeći	Planirani
KB 10 kV	2 m	5 m

Korištenje i uređenje prostora unutar zaštitnih koridora treba biti u skladu s posebnim propisima i uvjetima nadležnih tijela i pravnih osoba s javnim ovlastima.

Građevine se priključuju na niskonaponsku mrežu podzemnim kablom, prema uvjetima distributera.

Nije dopušteno projektiranje niti izvođenje elektro vodova kojima bi se ometalo izvođenje građevina na građevnim česticama, odnosno realizacija planiranih građevina, iz razloga izmjehštanja uvjetovanog naknadnom gradnjom planiranih građevina.

Konzum stambene i mješovite zone

Na osnovu urbanističkih kapaciteta, te primjenom elektroenergetskih normativa za pojedine sadržaje došlo se do procjene vršnog opterećenja pojedinih zona i UPU-a u cjelini, što je podloga za planiranje izgradnje elektroenergetskih objekata.

U tablici 1. dat je prikaz procjene urbanističkih kapaciteta i vršnog opterećenja po prostornim jedinicama:

Tablica 1. Vršno opterećenje po prostornim jedinicama

	opis	očekivana izgrađenost m ²	jedinična snaga W/m ²	el. snaga kW
1	Stambena namjena - S	5760	40	230
3	Javna i društvena namjena - D	2160	150	324
4	Gospodarska namjena – proizvodna (I1, I2)	5840	150	876
5	Gospodarska namjena – poslovna (K)	1640	150	246
5	Gospodarska namjena – poslovna (K2)	1760	150	264
6	Gospodarska namjena – poslovna (K3)	14150	150	2122
7	Športsko – rekreacijska namjena R1	920	150	138
8	Zaštitne zelene površine – Z	3200	5	16
10	Površine infrastrukturnih sustava	1060	5	5
	UKUPNO			4221

Zbroj vršnog opterećenja po pojedinim objektima iznosi

Pv=4221kW

Na osnovu zbroja vršnog opterećenja po pojedinim objektima određuje se potreban broj trafostanica 10-20/0,4 kV prema formuli:

$$n = Pv / (Pi * \cos\phi * f) = 4221 / (1000 * 0,95 * 0,8) = 5,55 \Rightarrow 3 \text{ TS} (2x1000kVA)$$

Za napajanje planiranih i prihvat postojećih potrošača na području ovog UPU-a izgraditi će se 3 nove trafostanice 10(20)/0.4kV instalirane snage 2x1000 kVA.

Javna rasvjeta

Instalacije javne rasvjete u pravilu se izvode postojećim odnosno planiranim nogostupom uz prometnice.

3.5.5. Plinoopskrba

Sustav plinoopskrbe unutar obuhvata Plana prikazan je na kartografskom prikazu 2.2. *Elektroničke komunikacije i energetski sustav.*

Kroz područje Grada Trilja planirana je izgradnja magistralnog plinovoda Split-Ploče DN1000/75. Opskrba potrošača na području Grada Trilja predviđena je iz RS Sinj, koja će visokotlačnim plinovodom biti povezana s MRS Dugopolje.

Cijevi distributivne plinske mreže unutar obuhvata Plana trebaju se polagati u koridorima prometnica, a njihov točan položaj biti će utvrđen detaljnijom razradom projektne dokumentacije.

Zgrade na građevnim česticama priključuju se na plinsku mrežu na način kako to propisuje tvrtka nadležna za opskrbu plinom. Priključne ormariće plinske mreže na građevinama treba izvesti na zaklonjenim mjestima (bočna strana ili začelje kuće), a ne na glavnim pročeljima kuća, kako se ne bi narušio izgled građevina i slika naselja. Posebno se to odnosi na vizurno istaknute građevine čija se pročelja sagledavaju u uličnom kontinuitetu.

3.5.6. Obnovljivi izvori energije

Unutar obuhvata Plana moguće je planirati energetske sustave temeljene na obnovljivim izvorima energije.

Na građevnim česticama moguće je postavljanje sunčanih čelija uz građevinu ili na krov građevine kao i korištenje energije iz drugih obnovljivih izvora.

Sunčanu energiju i druge obnovljive izvore energije moguće je koristiti u komunalnoj infrastrukturi npr. za solarnu javnu rasvjetu.

3.6. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite površina

3.6.1. Uvjeti i način gradnje

Uvjeti i način gradnje prikazani su na kartografskim prikazima 4.NAČIN I UVJETI GRADNJE,4.1.OBLICI KORIŠTENJA I 4.NAČIN I UVJETI GRADNJE,4.2.UVJETI GRADNJE.

Na prostoru unutar obuhvata Plana razgraničene su kazete planirane za gradnju, i to:

- dvije kazete stambene namjene	S
- jedna kazeta športsko-rekreacijske namjene, s gradnjom	R1
- jedna kazeta javne i društvene namjene - upravne	D1
- jedna kazeta javne i društvene namjene - predškolske	D4
- jedna kazeta gospodarske namjene, proizvodne namjene (pretežito industrijske namjene -I1, pretežito zanatske namjene -I2)	I
- jedna kazeta gospodarske namjene, poslovne namjene (pretežito trgovačke)	K

- jedna kazeta gospodarske namjene, poslovne namjene (pretežito trgovačke)	K2
- jedna kazeta gospodarske namjene, poslovne namjene (komunalno servisne)	K3
- dvije kazete zaštitne zelene površine	Z
- jedna kazeta površine infrastrukturnih sustava (parkiralište/garaža)	IS 2
• Prostorna cjelina stambene namjene- kazeta S	

Ova kazeta odnosi se na sjeverni, odnosno sjeveroistočni dio prostora unutar obuhvata Plana. Na ovom prostoru planira se nova gradnja višestambenih građevina isključivo stambene namjene.

(Višestambena građevina u smislu odredbi ovog Plana je građevina isključivo stambene namjene koja unutar svojih gabarita ima šest i više stambenih jedinica koja unutar svojih gabarita ima više od pet stambenih jedinica).

Unutar kazete S gradnja je moguća prema sljedećim uvjetima:

- najmanja površina građevinske čestice je 1000 m^2
- maksimalni koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (k_{ig}) je 0,4
- maksimalni koeficijent iskorištenosti građevinske čestice (k_{is}) je 1,4
- maksimalna katnost Po(S)+P+3+Pk (podrum ili suteren, prizemlje, tri kata i potkrovљe), odnosno do maksimalne visine 14,7 m. (u dijelu građevina dozvoljeno je da pojedini funkcionalni, konstruktivni ili tehnološki dijelovi (dimnjaci, strojarnice dizala, klima-komore i sl.) budu viši od propisane visine. Takav povišeni dio ne može zauzimati više od 1/4 tlocrtne površine građevine a potrebno je ispuniti i uvjet da udaljenost od granice građevne čestice iznosi najmanje H/2.)
- krovišta planirati kao ravna (do 5% nagiba), na način da njihov oblik proizlazi iz suvremenog arhitektonskog oblikovnog izričaja
- najmanje 20 % površine građ. čestice treba biti uređeno kao parkovno zelenilo;
- minimalna udaljenost građevine od granica susjednih čestica iznosi minimalno H/2, ali ne manje od 3,0 m
  - *u smislu određivanja udaljenosti građevine granice čestice H je visina građevine
- potrebno je osigurati potrebni broj parkirališnih/garažnih mesta prema odredbama ovog Plana;
- udaljenost građevine od regulacijske linije iznosi min. 5,0 m, ukoliko se na prednjem pročelju građevine pojavi bilo kakva istaka (stubišta, balkon i sl.) građevni pravac definiran je njom.

• Prostorna cjelina športsko-rekreacijske namjene,s gradnjom - kazeta R1

Kazeta R1 odnosi se na rubni, istočni dio prostora unutar obuhvata Plana.

U zoni namjene R1 - Šport i rekreacija, moguće je graditi objekte športsko-rekreativne namjene kao što je bazen, tribine, svlačionice i slično.

Dozvoljena je gradnja natkrivenih gledališta te pratećih građevina i prostorija koje služe i upotpunjuju osnovnu djelatnost (svlačionice, sanitarije, klupski prostori, manji ugostiteljski i trgovачki sadržaji, spremišta, infrastrukturne građevine, uređaji i slično) pod uvjetom da se te građevine grade istovremeno ili nakon uređenja športsko - rekreativskih građevina i površina.

Unutar kazete R1 gradnja je moguća prema sljedećim uvjetima:

- najmanja površina građevinske čestice za zatvorene športske sadržaje iznosi 400m^2 , a otvoreni se grade prema posebnim propisima.

- maksimalni koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (k_{ig}) je 0,4 *kod interpolacija nenatkrivenih športskih sadržaja (igrališta) u izgrađenu urbanu strukturu, gdje postoji mogućnost rješavanja parkirališta na javnim površinama, najveći koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) je 0,7.
- maksimalni koeficijent iskorištenosti građevinske čestice (k_{is}) je 1,4
- visina pojedine športske građevine (sadržaja) određuje se prema namjeni. Najveća visina športskih dvorana je 13,0 m. Visina pratećih građevina (garderobe, sanitarni čvorovi, ugostiteljske građevine i sl.), uz otvorene športske sadržaje iznosi najviše 7,5 m.
- udaljenost građevine od granice građevne čestice određuje se za prateće građevine uz športske sadržaje, najmanje 3,0 m.
- zatvorene športske građevine, kad graniče s građevnim česticama na kojima su izgrađene stambene ili stambeno-poslovne građevine, moraju biti udaljene od tih građevina najmanje H/2, gdje je H visina športske građevine u metrima.
- potrebni broj parkirališnih/garažnih mjeseta osigurava se u okviru zone kazete IS2 (zajedničko parkiralište na javnoj površini).

• **Prostorna cjelina javne i društvene namjene - kazeta D1**

Unutar prostorne cjeline **D1** nalazi se postojeća upravna zgrada, a mogu se planirati sadržaji u funkciji uprave i lokalne samouprave (poslovni prostori, uredi, mjesni domovi i sl.), kulturni sadržaji (glazbena škola, prostor za mlade i sl.). Dozvoljava se rekonstrukcija postojeće zgrade u postojećim gabaritima,

Prostor između regulacijske linije i građevnog pravca na ostaloj cesti – OS1 ne smije se ogradićiti, te se mora se urediti kao zelene i/ili pješačke površine.

• **Prostorna cjelina javne i društvene namjene - kazeta D4**

Ova kazeta odnosi se na središnji dio prostora unutar obuhvata Plana.

Na ovom prostoru moguća je gradnja građevina: predškolskih ustanova (djecji vrtići i jaslice) sukladno važećim državnim pedagoškim standardima.

Unutar kazete D4 gradnja je moguća prema sljedećim uvjetima:

- gradnja građevina: predškolskih ustanova (djecji vrtići i jaslice), sukladno važećim državnim pedagoškim standardima;
- parkiranje vozila mora se rješavati na građevnoj čestici prema odredbama ovog Plana
- udaljenost građevine od granice građevne čestice može iznositi minimalno H/2 (H=visina građevine u metrima);
- minimalna veličina građevne čestice iznosi 600 m², izuzetno je moguća i manja građevna čestica ukoliko zadovoljava propisani standard;
- najveći koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) iznosi 0,4 a koeficijent iskorištenosti 1,5;
- maksimalna katnost građevine može iznositi najviše P(S)+3 (podrum ili suteren i tri etaže), odnosno maksimalne visine 15,0 m;

• **Prostorna cjelina (gospodarske namjene, proizvodne namjene) industrijske - kazeta I**

Kazeta I odnosi se na rubni dio obuhvata Plana, odnosno jugozapadni dio prostora unutar obuhvata Plana.

Na ovom prostoru moguća je gradnja i rekonstrukcija građevina kojom se podrazumijeva mogućnost gradnje proizvodnih i prerađivačkih građevina, zanatskih građevina, servisa i skladišta, veletrgovina i sl. kao osnovnih (više od 50% površine), poslovnih, trgovачkih i komunalno servisnih, ugostiteljsko-turističkih, društvenih i rekreativskih površina kao pratećih djelatnosti

Unutar kazete I (I1,i2) gradnja je moguća prema sljedećim uvjetima:

- djelatnost koja se u njima obavlja ne smije ugrožavati okoliš;
- najmanja površina građevinske čestice je 1200 m^2
- širina građevne čestice ne može biti manja od 16,0 m;
- maksimalni koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (k_{ig}) je 0,4
- maksimalni koeficijent iskorištenosti građevinske čestice (k_{is}) je 1,4
- visina gospodarskih građevina mora biti u skladu s namjenom i funkcijom građevine te tehnologijom proizvodnog procesa, ali ne više od 15,0 m
- najmanje 20% površine građevne čestice mora biti hortikulturno uređeno, a uz rub obuhvata zone obvezno je osigurati pojas zaštitnog zelenila minimalne širine 5,0 m;
- najmanja udaljenost građevine od međa susjednih građevnih čestica iznosi $H/2$, ali ne manje od 3,0 m;
- parkiranje vozila mora se rješavati na građevnoj čestici prema odredbama ovog Plana
- udaljenost građevnog pravca od regulacijske linije iznosi min. 5,0 m, ukoliko se na prednjem pročelju građevine pojavi bilo kakva istaka (stubišta, balkon i sl.) građevni pravac definiran je njom.

• **Prostorna cjelina (gospodarske/poslovne namjene) trgovачke - kazeta K i K2**

Ove kazete odnose se na središnji-južni dio prostora unutar obuhvata Plana, neposredno uz javnu zelenu površinu .

Na ovom prostoru moguća je gradnja trgovачke te komunalno servisne građevine kao osnovnog sadržaja (više od 50%) površine, te pratećih proizvodno (proizvodnja i prerada vezana uz stočarstvo i poljoprivredu) i servisno-skladišnih sadržaja

Unutar kazete K i K2 gradnja je moguća prema sljedećim uvjetima:

- djelatnost koja se u njima obavlja ne smije ugrožavati okoliš;
- najmanja površina građevinske čestice je 1200 m^2
- širina građevne čestice ne može biti manja od 16,0 m;
- građevna čestica za gradnju gospodarskih građevina mora se nalaziti uz sagrađenu prometnu površinu, čiji je kolnik najmanje širine 5,5 metara, ili je za prometnu površinu prethodno izdana lokacijska dozvola;
- maksimalni koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (k_{ig}) je 0,4
- maksimalni koeficijent iskorištenosti građevinske čestice (k_{is}) je 1,4
- visina gospodarskih građevina mora biti u skladu s namjenom i funkcijom građevine te tehnologijom proizvodnog procesa, ali ne više od 15,0 m
- najmanje 20% površine građevne čestice mora biti hortikulturno uređeno, a uz rub obuhvata zone obvezno je osigurati pojas zaštitnog zelenila minimalne širine 5,0 m;
- najmanja udaljenost građevine od međa susjednih građevnih čestica iznosi $H/2$, ali ne manje od 3,0 m;
- parkiranje vozila mora se rješavati na građevnoj čestici prema odredbama ovog Plana

- udaljenost građevnog pravca od regulacijske linije iznosi min. 5,0 m, ukoliko se na prednjem pročelju građevine pojavi bilo kakva istaka (stubišta, balkon i sl.) građevni pravac definiran je njom.

- Prostorna cjelina (gospodarske/poslovne namjene) komunalno servisna - kazeta K3**

Kazeta K3 odnosi se na rubni, sjeverni dio obuhvata Plana.

Na ovom prostoru uz trgovачke, skladišne i ostale poslovne građevine, moguća je gradnja radnih pogona i čiste industrije.

Uz navedeno moguća je i izgradnja poljoprivrednog centra u svrhu opsluživanja okolnih poljoprivrednih gospodarstava. U okviru centra su predviđeni servisi za poljoprivrednu mehanizaciju, poljoprivredne i veterinarske apoteke, sjedišta poljoprivredne savjetodavne službe, veterinarske službe, laboratorijske analize pojedinih proizvoda, otkupne stanice, hladnjače, sortirnice voća i povrća, pakirnice, objekti za preradu i doradu poljoprivrednih proizvoda (uljare, vinarije, mljekare i sl.) a sve ovisno od količine i kakvoće proizvodnje u njihovoj okolini.

U okviru predviđene kazete (K3) moguća je i izgradnja proizvodnih i prerađivačkih djelatnosti vezanih za poljoprivredu i stočarstvo (farmi i sl.) prema posebnim ekološkim i tehnološkim zahtjevima, uz osiguranje minimalne udaljenosti od 30 metara od susjednih čestica. Moguća je i realizacija kompleksnih programa gospodarskih zona u kombinaciji s turističko ugostiteljskom namjenom (npr. farma konja, jahanje).

Unutar kazete K3 gradnja je moguća prema sljedećim uvjetima:

- djelatnost koja se u njima obavlja ne smije ugrožavati okoliš;
- najmanja površina građevinske čestice je 1200 m^2
- širina građevne čestice ne može biti manja od 16,0 m;
- građevna čestica za gradnju gospodarskih građevina mora se nalaziti uz sagrađenu prometnu površinu, čiji je kolnik najmanje širine 5,5 metara, ili je za prometnu površinu prethodno izdana lokacijska dozvola;
- maksimalni koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (k_{ig}) je 0,4
- maksimalni koeficijent iskorištenosti građevinske čestice (k_{is}) je 1,4
- visina gospodarskih građevina mora biti u skladu s namjenom i funkcijom građevine te tehnologijom proizvodnog procesa, ali ne više od 15,0 m (osim tehnološki uvjetovanih dijelova građevine, npr. dimnjaci);
- najmanje 20% površine građevne čestice mora biti hortikultурno uređeno, a uz rub obuhvata zone obvezno je osigurati pojas zaštitnog zelenila minimalne širine 5,0 m;
- najmanja udaljenost građevine od međa susjednih građevnih čestica iznosi $H/2$, ali ne manje od 3,0 m;
- parkiranje vozila mora se rješavati na građevnoj čestici prema odredbama ovog Plana
- do izgradnje sustava odvodnje otpadnih voda obvezna je izgradnja vlastite kanalizacijske mreže s uređajem za pročišćavanje otpadnih voda;
- udaljenost građevnog pravca od regulacijske linije iznosi min. 5,0 m, ukoliko se na prednjem pročelju građevine pojavi bilo kakva istaka (stubišta, balkon, i sl.) građevni pravac definiran je njom.

- Prostorna cjelina zaštitne zelene površine – kazeta Z**

Kazete Z odnosi se na središnji i rubni jugoistočni dio prostora unutar obuhvata Plana

Na ovom prostoru moguće je uređenje zelene površine uz postavu novih elemenata urbane opreme. Na površinama ove namjene nije moguća gradnja zgrada.

Na površinama ove namjene mogu postavljati objekti za zaštitu od požara, komunalni uređaji, građevine infrastrukture (trafostanice i sl.), pješačke staze.

- **Prostorna cjelina javno parkiralište/garaža –kazeta IS2**

U okviru predviđene kazete (IS2) moguća je i izgradnja javnog parkirališta/garaže.

Unutar prostorne cjeline IS2 gradnja je moguća prema sljedećim uvjetima:

1. za pristup ishoditi odobrenje nadležnog tijela ovisno o kategoriji prometnice s koje se rješava pristup;
2. maksimalna udaljenost do građevine kojemu parkiralište ili garaža služe treba biti 100 m, izuzetno u izgrađenim dijelovima građevinskih područja gdje prostorno nije moguće ostvariti prije navedeno moguće je odstupanje pri čemu treba utvrditi obvezu participacije investitora ovakvih građevina u izgradnji javnog parkirališta;
3. minimalna udaljenost garaže od susjednih građevnih čestica iznosi H/2;
4. na ovom prostoru moguća je gradnja građevina i pratećih sadržaja vezanih uz infrastrukturne sustave;
5. udaljenost građevnog pravca od regulacijske linije iznosi min. 5,0 m, ukoliko se na prednjem pročelju građevine pojavi bilo kakva istaka (balkon, stubišta i sl.) građevinski pravac definiran je njom.

3.6.2 Mjere zaštite prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih ambijentalnih cjelina

Zaštita prirodnih i ambijentalnih vrijednosti

Unutar područja obuhvata Plana nema dijelova prirode zaštićenih posebnim propisima.

Područje obuhvata Plana ne nalazi se unutar područja ekološke mreže, ali u neposrednoj blizini se nalaze područja ekološke mreže:

- POP (područje očuvanja značajno za ptice) oznake HR1000029 Cetina
- POVS (područje očuvanja značajno za vrste i staništa) oznake 2001313 Srednji tok Cetine s Hrvatačkim i Sinjskim poljem

U svrhu zaštite krajobraznih i ambijentalnih vrijednosti prostora potrebno je provoditi sljedeće mjere zaštite:

- građevine i sadržaje planirane unutar obuhvata Plana projektirati na način da se uklope u postojeći prostor
- postojeće elemente autohtone flore sačuvati i integrirati u krajobrazno uređenje, a prilikom ozelenjavanja područja koristiti autohtone biljne vrste
- očuvati u što većoj mjeri područja prekrivena autohtonom vegetacijom i biološke vrste značajne za stanišni tip
- očuvati u što većoj mjeri postojeće šumske površine, šumske rubove, živice
- pri oblikovanju građevina treba koristiti materijale i boje prilagođene prirodnim obilježjima okolnog prostora i tradicionalnoj arhitekturi
- očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti

- osigurati pročišćavanje otpadnih voda
- očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme.

Zaštita kulturno-povijesnih cjelina

Na području obuhvata nalazi se antičko, ranokršćansko i srednjovjekovno arheološko nalazište 'OKOLIŠTE'

Tijekom izvođenja svih zemljanih radova potrebno je osigurati arheološki nadzor. Ukoliko se pri izvođenju radova nađe na arheološki nalaz ili nalazište, nadzor će se proširiti u arheološko istraživanje.

3.7. Sprječavanje nepovoljnog utjecaja na okoliš

Unutar obuhvata Plana ne mogu se graditi građevine koje svojim postojanjem ili upotrebom, neposredno ili potencijalno, ugrožavaju život i rad ljudi, odnosno vrijednosti u naselju iznad dozvoljenih granica utvrđenih posebnim propisima zaštite okoliša. Unutar obuhvata Plana ne može se uređivati zemljište na način koji ometa stanovanje ili stvara buku i prašinu, zagađuje zrak i tlo iznad dopuštenih vrijednosti ili zahtijeva teški transport.

Zaštita zraka

Na području obuhvata Plana nema značajnih izvora onečišćenja zraka. Svi vlasnici izvora koji potencijalno utječu na kakvoću zraka dužni su osigurati redovito praćenje emisije svojih izvora i o tome redovito dostavljati podatke u katalog onečišćavanja okoliša. Izvori onečišćenja zraka moraju biti proizvedeni, opremljeni i održavani na način da ne ispuštaju u zrak tvari iznad graničnih vrijednosti emisije, prema zakonu i posebnom propisu o graničnim vrijednostima emisije onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora.

U cilju poboljšanja kakvoće zraka određuju se i sljedeće mjere i aktivnosti na području obuhvata Plana:

- osigurati protočnost prometnica
- unaprijediti javni prijevoz
- osigurati dovoljnu količinu zelenila unutar naselja
- uz prometnice postavljati zaštitno zelenilo
- štednja energije i razvoj alternativnih izvora energije
- planiranje energetski učinkovite gradnje.

Zaštita voda

U cilju čuvanja i poboljšanja kvalitete voda propisuju se sljedeće mjere zaštite:

- planiranje i gradnja građevina za odvodnju otpadnih voda i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda
- usvojen je razdjelni sustav kanalizacije, kao optimalan i sigurniji za zaštitu okoliša
- ugradnja separatora ulja i masti na kanalima oborinske kanalizacije, a po potrebi i taložnika
- usvojen je zatvoreni sustav odvodne kanalizacije
- usvojen je odgovarajući kapacitet sustava odvodnje koji osigurava potrebnu zaštitu okoliša, ljudi i njihove imovine

- obavezno je kontrolirano odlaganje otpada
- zabrana, odnosno ograničenje ispuštanja opasnih tvari propisanih važećom Uredbom o opasnim tvarima u vodama.

Zaštita od buke

Radi zaštite od buke potrebno se pridržavati važeće zakonske regulative prilikom izgradnje novih i rekonstrukcije postojećih građevina:

- Zakonom o zaštiti od buke (NN 30/09, 55/13, 153/13, 41/16, 114/18, 14/21)
- Pravilnikom o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave (NN 145/04)

Smanjenje buke postići će se upotrebom odgovarajućih materijala kod gradnje i rekonstrukcije građevina, primjereno smještajem mogućih izvora buke u prostoru te postavljanjem zona zaštitnog zelenila prema izvorima buke, a prvenstveno prema jačim prometnicama.

Mjere zaštite od buke obuhvaćaju:

- Sprečavanje nastajanja buke na način da se planira gradnja građevina, koje mogu predstavljati izvor buke, na mjestima s kojih neće djelovati na sredinu u kojoj ljudi rade i borave;
- Razina buke uvjetovana prometom smanjit će se optimalizacijom utjecaja prometa na okoliš
- Razina buke uzrokovana radom ugostiteljskih objekata, regulirat će se reguliranjem vremena rada ugostiteljskih objekata sukladno posebnim propisima.

Gospodarenje otpadom

Na području obuhvata Plana postupanje s otpadom treba biti u skladu s odredbama važećeg Zakona o gospodarenju otpadom.

Prostor za odlaganje otpada na pojedinoj građevnoj čestici mora biti postavljen na za to odgovarajuće dostupno i zaštićeno mjesto.

Komunalni otpad treba razvrstavati i sakupljati u odgovarajuće spremnike (papir, plastika, staklo i drugo). Za postavljanje spremnika potrebno je osigurati odgovarajući prostor, po mogućnosti ograđen prikladnom ogradom ili zelenilom, na način da ne ometa kolni i pješački promet i ne zagađuje okoliš.

Zbrinjavanje komunalnog otpada treba organizirati odvozom koji će se vršiti prema komunalnom redu javnog komunalnog poduzeća nadležnog za tu djelatnost.

Građevinski otpad koji će nastati kod gradnje na prostoru obuhvata Plana zbrinjavat će se u skladu s važećim Zakonom o održivom gospodarenju otpadom, odvozom na određenu deponiju.

Zaštita od požara

Pri projektiranju mjera zaštite od požara potrebno je posebno voditi računa o:

- Mogućnosti evakuacije i spašavanja ljudi, životinja i imovine,
- Sigurnosnim udaljenostima između građevina ili njihovom požarnom odjeljivanju,
- Osiguranju pristupa i operativnih površina za vatrogasna vozila,
- Osiguranju dostatnih izvora vode za gašenje, uzimajući u obzir postojeća i nova naselja, građevine, postrojenja i prostore te njihova požarna opterećenja i zauzetost osobama.

Mjere zaštite od požara projektirali u skladu s pozitivnim hrvatskim i preuzetim propisima koji reguliraju ovu problematiku, a u dijelu posebnih propisa gdje ne postoje hrvatski propisi koriste se priznate metode proračuna i modela. Posebnu pozornost обратили na:

- Pravilnik o uvjetima za vatrogasne pristupe (NN br.35/94,142/03).
- Pravilnik o otpornosti na požar i drugim zahtjevima koje građevine moraju zadovoljiti u slučaju požara (NN 29/13, 87/15)
- Pravilnik o hidrantskoj mreži za gašenje požara (NN bi. 08/06)
- za garaže: austrijski standard za objekte za parkiranje OIB Smjernice 2.2, 2011.;
- za stambene zgrade: Pravilnik o otpornosti na požar i drugim zahtjevima koje građevine moraju zadovoljavati u slučaju požara (NN 29/2013);
- za uredske zgrade: Pravilnik o otpornosti na požar i drugim zahtjevima koje građevine moraju zadovoljavati u slučaju požara (NN 29/2013);
- Sprinkler uređaj projektirati shodno VDS CEA 4001:2014 ili EN 12845:2015.
- U svrhu smanjenja opasnosti od zapaljenja građevine djelovanjem požara otvorenog prostora primijeniti odredbe NFPA 1144, Izdanje 2013.
- Visoke objekte projektirati prema OIB-Smjernice 2.3. Protupožarna zaštita u zgradama čija je kota poda najvišeg kata najmanje 22 m iznad kote površine ma koju je moguć pristup, 2011.
- Trgovačke sadržaje projektirati u skladu s tehničkim smjernicama; austrijskom normom TRVB N 138 (Prodajna mjesta građevinska zaštita od požara) ili američkom normom NFPA 101 (izdanje 2015.)
- Športske dvorane projektirati u skladu s američkom normom NFPA 101 (izdanje 2015.)
- Obrazovne ustanove projektirati u skladu s američkom normom NFPA 101 (izdanje 2015.)
- Sustav prikupljanja i pročišćavanja otpadnih voda projektirati prema NFPA 820,2016

U slučaju da će se u objektima stavlјati u promet, koristiti i skladištiti zapaljive tekućine i plinovi potrebna je postupiti sukladno odredbama članka 11. Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima (NN 108/95 i 56/2010).

Za zahtjevne građevine potrebno je ishoditi posebne uvjete građenja od nadležnog tijela kojim se utvrđuju posebne mjere zaštite od požara, te na osnovu istih izraditi elaborat zaštite od požara koji će bili podloga za izradu glavnog projekta.

Elemente građevinskih konstrukcija i materijala, protupožarne zidove, prodore cjevovoda, električnih instalacija te okna i kanala kroz zidove i stropove, ventilacijske vodove, vatrootporna i dimnoneypropusna vrata i prozore, zatvarače za zaštitu od požara, ostakljenja otporna prema požaru, pokrov, podne obloge i premaze projektirati i izvesti u skladu sa hrvatskim normama HRN DIN 4102, odnosno priznatim pravilima tehničke prakse prema kojem je građevina projektirana. Za ugrađene materijale pribaviti ispravu od ovlaštene pravne osobe o požarnim karakteristikama.

U svrhu sprječavanja širenja požara na susjednu građevinu, građevina mora biti udaljena najmanje 4,0m, ili manje, ako se dokaže uzimajući u obzir požarno opterećenje, brzinu širenja požara, požarne karakteristike materijala građevine, veličinu otvora na vanjskom zidu građevine i drugo, da se požar neće prenijeti na susjedne građevine, ili mora biti odvojena od susjednih građevina protupožarnim zidom vatrootpornosti najmanje 90min., koji u slučaju da građevina ima krovnu konstrukciju (ne odnosi se na ravni krov vatrootpornosti najmanje 90 minuta) nadvisuje krov građevine

0,5m ili završava dvostranom konzolom iste vatrootpornosti dužine najmanje 1,0m, ispod pokrova krovišta koji mora biti od negorivog materijala najmanje na dužini konzole.

Za zahtjevne građevine potrebno je ishoditi posebne uvjete građenja Ministarstva unutarnjih poslova, Ravnateljstva civilne zaštite, Područni ured civilne zaštite Split kojim se utvrđuju posebne mjere zaštite od požara, te na osnovu istih izraditi elaborat zaštite od požara koji će biti podloga za izradu glavnog projekta.

U slučaju da će se u objektima stavlјati u promet, koristiti i skladištiti zapaljive tekućine i plinovi potrebno je postupiti sukladno odredbama članka 11. Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima (NN br.108/95, 56/2010).

Zaštita od potresa

Prostor obuhvata Plana nalazi se u IX zoni seizmičnosti prema Mercali Cancani Sieberg ljestvici.

U svrhu zaštite od potresa građevine je potrebno je graditi i rekonstruirati u skladu s posebnim propisima koji se odnose na protupotresno građenje. Potrebno je osigurati dovoljno široke i sigurne evakuacijske putove i omogućiti nesmetan pristup svih vrsta pomoći u skladu s važećim propisima o zaštiti od elementarnih nepogoda.

Međusobni razmak stambenih odnosno poslovnih objekata ne smije biti manji od visine sljemena krovišta većeg objekta ali ne manji od $H_1/2 + H_2/2 + 5$ m, gdje je H_1 visina vijenca jednog objekta, a H_2 visina vijenca susjednog objekta. Međusobni razmak može biti manji pod uvjetom da je tehničkom dokumentacijom dokazano da je konstrukcija objekta otporna na rušenje od elementarnih nepogoda te u slučaju ratnih razaanja rušenje neće u većem opsegu ugroziti živote ljudi i izazvati oštećenja na drugim objektima.

Protupotresno projektiranje kao i građenje građevina treba provoditi sukladno zakonskim propisima (Zakon o prostornom uređenju i Zakonom o gradnji - NN br. 153/13, 20/17, 39/19,125/19). Prilikom projektiranja u obzir se moraju uzeti pravila propisana EN 1998, Eurokod 8: Projektiranje potresne otpornosti konstrukcija, za područje Grada Trilja (Splitsko - dalmatinsku županiju) koja se nalazi u zoni intenziteta potresa VIII°- IX° MSK ljestvice.

Urbanističke mjere zaštite od velikih nesreća

Urbanističke mjere zaštite od velikih nesreća planiraju se u skladu s Procjenom rizika od velikih nesreća izrađenom za područje Grada Trilja te u skladu sa važećim propisima:

- Zakon o sustavu civilne zaštite (NN 82/15, 118/18, 31/20 i 20/21)
- Pravilnik o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora (NN 29/83, 36/85 i 42/86)
- Pravilnik o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja (NN 49/17)
- Pravilnik o postupku uzbunjivanja stanovništva (NN 69/16)
- Pravilnik o tehničkim zahtjevima sustava javnog uzbunjivanja stanovništva (NN 69/16)
- Uredba o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari (NN 44/14, 78/15, 31/17, 45/17 i 31/17)
- Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19)
- Zakon o gradnji (153/13,20/17, 39/19, 125/19)

- Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18).

Za planirane sadržaje unutar obuhvata Plana najveći rizik prijeti od požara i potresa, a u nižim dijelovima obuhvata i od poplava.

Površina za evakuaciju može se formirati na zelenim površinama. Kao evakuacijski put može se koristiti glavna prometnica u obuhvatu, koja se izvan obuhvata Plana uključuje u prometnu mrežu naselja i veže na cestu D60.

Sklanjanje stanovništva, u skladu sa Zakonom o civilnoj zaštiti, organizira se u najbližoj namjenskoj građevini za sklanjanje ili drugom pogodnom prostoru koji omogućava optimalnu zaštitu sa ili bez prilagodbe (podrumske i druge prostorije u građevinama koje su prilagođene za sklanjanje te komunalne i druge građevine ispod površine tla namijenjene javnoj uporabi kao što su garaže, trgovine i drugi pogodni prostori).

Vlasnici i korisnici objekata u kojima se okuplja ili istodobno boravi više od 250 ljudi, u kojima se zbog buke ili akustične izolacije ne može osigurati dovoljna čujnost sustava za javno uzbunjivanje, dužni su uspostaviti i održavati odgovarajući interni sustav za uzbunjivanje i obavlješćivanje te preko istog osigurati provedbu javnog uzbunjivanja i prijem priopćenja nadležnog centra 112 o vrsti opasnosti i mjerama za zaštitu koje je potrebno poduzeti.